

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Annvæ Provinciæ Poloniæ, M.DC.LII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67908)

186 ANNŪÆ POLLONIÆ
it istie Societati, ob zelum laborum exān-
tlandorum avidum, & capacem. In P. Da-
miano etiam singularis erga DE IPARAM, atq;
in Sacrificio Missæ ad crebras & uberes usq;
lachrymas, religio luculenter eluxit.

ANNŪÆ PROVINCIÆ
POLONIÆ. M. DC. LII.

Complectitur Polona Provin-
cia hoc anno 1652. in domici-
js XXVII. Socios 663. in quem
numerum hoc anno venere tiro-
nes 10. Scholastici, Coadjutores quatuor;
plures vero huic numero mors exemit.

§. I. *Fidem Catholicam complexi.*

1. Ab hæreticorum errore ad lucem Ca-
tholicam venire, præter aliquot alios varijs
in locis veritati assertos, CVI. Schismatici
XXVII. cuidam enorme prolis è scelere na-
tæ ac internectæ facinus, ab infami profliga-
tæ pudicitia quinquennio, & à Schismiati-
corum vecordia, viam ad fidem, animiq;
per sancte expiati pudicam quietem aperuit.
MARIE Burgi è duobus & quadraginta
conversis unus respere didicit, ut opinio
est, à sanctissimo Sacramento: cujus hono-
ri, etiam tum hæreticus, per templa, & pla-
teas,

teas,

teas, festas frondes ac purum gramen spargebat quotannis Eucharistico illo solennis pompæ die, idq; usq; ad annos ætate devexos, quicquid fremerent, obturbarent, minasq; jactarent hæretici acerbè ferentes, ab homine non Catholico pompæ illi Eucharisticæ quotannis id obsequij exhiberi.

§. 2. De Beatissima Virgine, S. Iosepho, & B. Stanislao.

2. Joannes Casimirus Poloniae Rex, ut veterrimæ suæ erga DEI Matrem ac Societatem voluntatis documentum in una complexione ostenderet, die, qui B. Stanislaj Kostkæ memoriâ percelebris est, Brestensi Collegio Romæ pictam S. MARIÆ Majoris imaginem donavit, quæ magnâ populi undiq; affluentis pietate, solenni pompæ celebris apparatu in templum nostrum est introducta; futura nobis pignus Regium, & invitamentum publicæ pietatis. Virum nobilem cum furibunda suorum manu ad cædem cujusdam prærapidè festinantem, ut noster à sanguinario consilio posset avertere, repentino instinctu ad S. Iosephi opem supplex confugit: & vir ille nobilis in ipso decretoriæ ad cædem domûs limine funestam rabiem sibi concidisse, animo repente mansueto admiratus atq; lætatus, infel-

ctâ

Etâ truculentâ illâ destinatione incruentus reversus est, ijs quoq; qui paratè advolârunt imperata patriaturi, rem ab illo narratam impensè stupentibus.

4. In suburbana Collegij Jaroslaviensis domo celebris beneficentiæ nomine augustè colitur Virgineum Simulachrum. Famina lethali vulnere miserabilem in modum faucia vitam ducebat, inter mortis dolores, ac desiderium, peracerbam. Hæc à nostræ Virgini simillimâ imagine visitari sibi visa est & ita commoneri: Ecquid peregrinandi votum differret? Mortem propè jam abesse: quare ageret, concepto peregrinationis voto vitam fugientem, patrocinij sui secura, redimeret. Nihil quidem illa moræ interpoluit ad votendum, & confestim consanuit, at verà vota reddere cunctantem repentina prolationis pœna, morbus iterùm profligavit; & visa iterùm conspecti alias Virginei simulachri species ita simul terruit, simul solata est decumbentem, ut diceret: hanc demum spereti beneficij esse mercedem. quare si à conquassatione hac iterùm prostratæ valetudinis consanescere cuperet, ad ea, quæ neglexisset, esset intentior. His illa timore simul ac spe novâ perplexa, redintegrato voto, veniam simul & sanitatem obtinuit, statim voti expleti religione perfunctâ.

3. Pofnaniz, ubi à S. P. Ignatio vitæ discrimini exempta est pariens famina, B. quoq; Stanislaus ex integro restituit fractum crus puero duodenni.

6. Crofnæ sacrum SS. TRINITATIS honori factum à nostris B. Stanislao implorato, & pestis quæ famulum nostrorum agris ministrantium jam ad suprema deduxerat, extincta est. Ibidem civis eodem beneficio sedonatum ait, posteaquam per quietem presentis sibi B. Stanislai, sacrificiali velut veste amicti, benedictione se munitum vidit ac sensit. Plura id genus loquuntur anathematum tabulæ, quas varij per Stanislaum à peste superstites affixere.

7. Ibidem adolescenti Sodali à lapsu precipiti septem jam dies lingvæ usu destituto, Sodales ad B. Stanislai opem piâ unanimitate conversi sospitatem obtinuere. Famina item in ergastulum detrusa, ejusdem Beati auxilio exorato se à catenis, quibus tenebatur, absolutam sensit, & oblatam divinitus libertatem ac fugam beneficij non immemor capeffivit.

§. 3. *Sacramentorum utilitates.*

8. Crofnæ adolescens in sacrosancto tribunali, cum sibi acerbius perstrictus videretur à Nostro, iracundè nimis ac valdè intemperanter exarsit, & coram Christo sub Ev-

N

cha-

charisticis integumentis abscondito juratus affirmavit, se nunquam deinceps ullius de Societate operâ usurum ad conscientiam expiandam. Eodem ipso die cum Sabbati dies esset, quem ille voti religione obstrictus pio hæctenus jejunio celebrabat, vetitis cibus, & intemperantiore potu gulæ fræna laxavit: affirmavitq; hac se deinceps, quâ hodiè incepisset, iturum; licentiùs jam sibi vivendum; & animam sub jugum corporis pro libidine subjiciendam; quippe desperanter jactabat, à DEO se, ac DEI Matre Virgine jam desertum. Hæc agentem atq; dicentem conduplicatis tenebris oppressit severa diei vindex nox. Etenim repente boatu miserabili replere omnia, & clamare misericordiam, se enim ardere, jam cruciabiles inferni flammæ, immensamq; ignis abyssum experiri. Accurrentibus pavidè domesticis, Patrem de Societate, Patrem acciri quàm ocyssimè obtestatur, atq; illum ipsum quem pati monentem præfractè noluerat. Expeditus confestim, qui Patrem accerseret. Advolavit ille promptus, & dolenter confitentem audivit. Adjecit æger propalàm revocationem suæ illius inconsultæ ac voto insano firmatæ voluntatis. cumq; animi anxius acerbissimè trepidaret, à Patre spei dulcioris levamentum undequaq;

quaq;

quaq; accersente in spem erectus, postero die à tragico suo æstu convaluit.

9. Incredibile est, quantum faciat ad fructum solidum animarum non è fusili argumento quæsita, sed solido pœnitentiæ succo imbuta concio, & privata colloquia. His artibus maturus jam juvenis, & mulier viro jam nupta nunquam hætenus expertum. Pœnitentiæ Sacramentum obière, Alia post annorum XXXIV, pudicitiam & conscientiam veterrimis libidinibus, & sacrilegijs desperatam, uno exemplo tragico pro concione Nostri cujusdam audito, animi ægritudine propè concidit, & vitam omnem non minore fidelitate correxit, quàm diligentiam expiavit, magnâ sereni animi lætitiâ recreata.

10. Fæmina à patratâ in filiam cæde, meditatamq; marito ac demum sibi consciscendæ mortis opportunitatem, scelere æmens diras umbras ultrices, effuso horrendo crine ac vultu truces, tam diu spectavit, dum ad Nostrum accurrens artibus ab illo suggestis umbras omnes fugavit. Aliam XXV annorum turpitudinibus inquinatam ater ac molis formidandæ molossus, latratu ac erumpentibus è rictu scintillis flammisq; conterruit: sed pronuntiatis ab illa sanctissimis JESV & MARIÆ nominibus ille in fugam,

fugam, hæc ad nos se contulit, ubi remedium & quietem invenit.

11. Alia quoq; à tragicis infernalium spirituum vicissitudinibus consilio salubri erepta. Nobilis matrona hæc erat, quæ dum ancillæ, præstigiarum accusatæ, scelus deprehensura vigil in ejus cubiculo noctu lateret, videretq; magico ceromate unctam, se se volatu ex oculis domoq; procul eripere, fæmineâ idem experiendi cupiditate ducta se quoq; ipsa perunxit, & repente ad sagarum cœtum delata, istic sagas cum dæmonibus lautè ac obscœnè commessantes ac ludentes in stuporem dedit, ipsa quoq; rei admirabilitate attonita, nuncium Deo remisit ut viveret, aliàs ab impio concilio peritura. Domi deinde ancillare scelus & libenter audiebat, avidè singula condiscere curiosa & se in contumeliosarum conciliabulum dabat, conciliatriculâ illâ ancillâ, & dæmone. qui tamen duo quædam illi persuadere, ne promisso quidem diademate, poterant, alterum ut Dei Matrem jurata desereret; alterum ut elegantè in concinni juvenis formam dæmoni se remerandam permetteret. Aures mille promissis, & spurcè versutâ blandiloquentiâ, oculos trium quatuorve selectissimæ formæ adolescentum (dæmonum nempe) pulchritudi-

tudi-

rudine, corpus omne fædis caloribus lacef-
 sebat, idq; non semel, & noctu, & usq; ad
 vim tentatam, ac vestes intimas impudicè
 discerptas. Hic verò inter omnia hæc pu-
 dicitæ pericula victor animus, corpúsq; à
 forde innoxium, quo demum loco res es-
 sent, advertit. Indoluit enimverò matro-
 na, se in immundi illius consortionem, Deo
 deserto, transijisse. Quare consilium pe-
 tijt, & accepit; & fidei Sacramentum con-
 cepris verbis dixit, Sacramentis, & omnibus
 bonis persanctè vivendi DEOq; constanter
 adhærendi artibus, communita; uno ancil-
 lari scelere in perniciem tracta, & nisi peri-
 clitanti divinus radius illuxisset, altius per-
 trahenda in contubernium immundorum;
 documentum facta ijs, quæ à malis domi an-
 cillis periculum & exitium trahunt.

12. Istud quoq; horrendum, & rarum,
 iræ fæmineæ documentum, huc refero. Præ-
 misliæ ancilla à Patre familias percussa, inno-
 centiæ suæ fiduciâ in rabiem tantam excan-
 duit, ut se confestim in templum impetu
 injecerit, & coram Christo inter sacrifican-
 dum fortè tunc elevato, flagitaverit, crude-
 lem suum percussorem à dæmone posside-
 ri, quod ubi factum advertit, insultabat
 enimverò procax afflicto, dum à Nostris
 modestiæ admonita, se se composuit.

13. Vnius è Nostris (locum taceo) ad ægram evocati celeritas opportunæ salutis fuit illi, ad quam se contulit. Huic longæ libidines in diras furiasq; conversæ illam in morbo miserabiliter laniabant. Vnde illa intestini illius vermis impatiens, atq; ad eum extingvendum Patris de Societate opem exposcens, ita jam in exulceratum animum induxerat, ut se dæmoni tartarôq; voluntarium spoliū addiceret, nisi Pater quem flagrantissime petebat, confestim adesset. Adfuit ille nihil moratus, & dolori illi ac trepidationi in furorem ferè conversæ salubre attulit levamentum.

§. 4. *Hoc anno istic vitâ defuncti.*

14. Cracoviæ in glorioso charitatis agone vitam hanc posuere P. JACOBVS SARBINIVS, P. JOANNES KONRAD & P. JOANNES STARCZEVSKI, viri religiosâ verè virtute præstantes tam domi, quam foris postea dum in publica Urbis calamitate se strenuè omnium salutis impenderent. Domi PATRES JOANNES SMETNIVS, & VALENTINVS SIERAKOVICZ, obière comi uterq; ingenio & prompto ad commoda proximorum. Peste ibidem absumptus P. ANDREAS ZBOROWSKI quàm olim fortunis tam nunc sui demissione nobilis, & excelsus; insigni verò erga Societatem liberalitate inter

ter prima nomina collocandus. Ibidem
 è quarto Theologiæ anno P. JACOBVS ZA-
 BLONSKI morte abreptus, juvenis præclari
 & mirè modesti atq; ad tacendum potius
 quàm ad loquendum prompti ingenij, eoq;
 magis longè spectabilis. E Theologico
 item cursu ad immortalitatem abiit NICO-
 LAVS ZIELENIEVICZ & FRANCISCVS ZI-
 ELENICZ, par juvenum ab ingenij ac vo-
 luntatis bonæ dotibus ad spes insignes at
 breves nobis concessorum.

15. Crosnæ tres operarij strenui peste
 icti cecidère, P. ALBERTVS SVLOSOVIEN-
 SIS, P. MATTHIAS JAKUBOVICZ, P. GRE-
 GORIVS KLECZEVIENSIS, omnes virtute
 insigni: Gedani P. MARTINVS PIA-
 STVS 4. vota Professus, & ignotis medicæ
 arti morbis afflictus, cum se ad persolven-
 dum horarum canonicarum pensum com-
 poneret, decretoriam horam facili morte
 absolvit.

16. Lublinenses trium Patrum in missio-
 ne atroci peste sublatorum meminere, P.
 DANIELIS ZALESKI, P. JOANNIS MERO-
 NICZ, & P. MARTINI CRAMPSKI; domi-
 verò eâdem lue ademptos ferunt Professos
 tres, P. THOMAM KRYSKIEVICZ, P. NICO-
 LAVM ZMVDSKI, & P. VLADISLAVM NARA-
 MYSKI; tum P. MARTINVM TVOROVICZ

catarrho, & P. MARTINVM WROBLEVICZ
 foris peste enectum. Omnes hi Societa-
 rem exempli egregij odore ubiq; amabi-
 lem reddidère, digni diutius prodesse quàm
 plurimis. At ultimi fuit sparta felicior, ut-
 pote quem in voluntario peste contacto-
 rum obsequio clara mors immortalitati as-
 seruit, virum qui tali morti vitæ quoq; clari-
 tudine insigni anticipatione quâdam re-
 sponderit.

17. Luceorientes duorum nomina recitant
 quos Cosacorum ac Tartarorum procella
 cruentâ morte involvit in castris, quorum
 utilitates in divinis egregio studio procura-
 bant; ij fuère P. PAVLVS SKOLMOVSKI
 prompti animi vir; & P. ALBERTVS MOGI-
 LINSKI 4. vota Professus pollens dote, ani-
 mos magnarum & militum dextrè sciteq;
 ad cælestia perducendi, nuper Patris spiri-
 tualis & studiorum Præfecti functus officio.
 Hic aliquando in Scythiam abductus pro
 mancipio, magno istic emolumento fuit
 Polonis illâ clade afflictis.

18. In missione Turoviensi P. THOMAS
 SKARZENSKI utilissimis inter Schismatico-
 cos laboribus immortuus est, vir strenuè ad
 propriam & aliorum salutem animatus ac
 promptus.

Sendomiriæ febris extinxit P. STANISLAVM

PHOE.

PHOENICIVM 4. vota Professum animi non
candori magis, quàm submissioni, ac præ-
claro in DEI Matris gloriam tuendam studio,
accuratè intentum.

Ibidem pestis infesta spiritum eripuit P. JO-
ANNI KADLVBOVRKI viro plurimæ oratio-
nis, & nullius planè offendiculi, olim in ca-
stris magnâ industriæ ac ferreæ patientiæ
laude versato.

Eadem lethalis fuit P. STANISLAO GRO-
CHONSKI emendatissimæ, inter aulicos
quoq; tumultus, & fucos, modestiæ viro.
Item P. CHRISTOPHORO BAKNICKI, mis-
sionum, obedientiæ, ac expetitæ inter peste
afflatos provinciæ mortisq; oppetendæ
laude illustri.

19. Torunij pestis morti dedit P. STE-
PHANVM MOGILNICKI innocentiam & mo-
rum mansuetudine tam eximium, ut nemo
mitem illam frontem, ullo iræ signo perstri-
ctam unquam adverterit. Eadem lues
dum eo malo afflatorum calamitatibus o-
peram suam dare impiger aggredere-
tur, præclare cœptis intercessit in P. JOANNE
KOLOSVARSKI, viro cordato, & per suæ vitæ
periculum in aliorum salutem paratè semper
accincto.

20. Sunt & è Coadjutorum albo non
pauci, quos hoc anno lues, aliùsve morbus

è vita exemit. Eorum laus in labore assiduò, in obedientia, & se profundissimè ad omnia obsequia demittendi, cupidèq; orandi studio consistit. At nominatim unus est non tacendus PAVLVS KAMBORSKI quem ætas laboresq; adeo attrivere, ut propè confregerint. Hic posteaquam Patribus calamitati publicæ se se in lue communi objectantibus socius adfuisse rediissetq; semper à discrimine illo incolumis hoc demum anno sæpè quæsitam in morte tam nobili gloriam illi jam maturus invenit.

ANNVÆ VICE-PROVIN-
CIÆ QVITENSIS INDIAE
Occidentalis, ab Anno 1642 ad
1652. inclus.

Octoginta novem Socios habet in 4. Collegijs, duabus missionibus, & quatuor, ut vocant, hospitijs, hæc Vice-Provincia, Sodalitijs etiam; alijsq; quibus Europæa Societas uti solet, domi forisq; ad animarum salutem instructa.

§. I. *Sacramenta.*

1. In America, Provinciæ Mocoæ missio P. Bartholomæo Polo novam Christolustran-